

שאלה: אני אשה גרושה. הייתי נשואה פחות משנתיים. ברוך השם לא נכנסתי להריון. כמובן אני מעונינת להתחתן שוב. אבל ללכת עם כיסוי ראש, בכובע או מטפחת או אפילו פאה נכרית, ממעטת הסיכויים למצוא לי בן זוג אחר. אני עדיין צעירה ויפה, ואני שואלת אם עדיין אני חייבת בכיסוי ראש.

תשובה: לפי דיני הגמרא (ברכות כד, א) כל אשה חייבת בכיסוי ראש, בין נשואה ובין רווקה. אבל מנהג ישראל שהרווקות אינן מכסות את שערותיהן (שו"ע או"ח סי' עה סעיף ב) וזאת מפני שכבר רגילים לראות אותן כך. מתוך ההרגל אין יצר הרע מתגרה כל כך (כמו שכתב ה"לבוש" במנהגים שבסוף "אורח חיים"). וכן משמע ב"ערוך השולחן" (עה, ז) ועוד פוסקים.

ולכן כיון שאת עדיין צעירה, אפשר שהצופים יחשבו שאת רווקה ולא יהיה בזה איסור. יותר מזה, הרב עובדיה יוסף (שו"ת יביע אומר ח"ד אבן העזר סי' ג) הביא ראיה מהגמרא (סנהדרין נח, ב) שהגרושה אינה חייבת לכסות את שערותיה, שכתוב "מִשְׁפָּרְעָה ראשה בשוק". במאמר שכתבתי על נושא זה בשנתון "תחומין" (כרך ל, עמ' 218) הבאתי ראיה נוספת מהגמרא. אז האיסור לגרושה או אלמנה נשאר בתור מנהג מחייב.

הרב משה פיינשטיין, מגדולי הפוסקים בארה"ב התיר לאשה גרושה או אלמנה העובדת למען פרנסתה, ולא נוח לה ללכת אם כיסוי ראש, ללכת בלי הכיסוי. [אמנם הוא מתנה שכאשר היא שלא במקום עבודתה, תכסה שערותיה]. שם במאמר (עמ' 218) הבאתי משני אחרונים המתירים לה בכלל ללכת תמיד בלי כיסוי שערות.

יש עוד טעם להתיר בנדון זה. יש בדיני אבלות שאסור לאדם להתרחץ משך שבעה ימים ראשונים. אבל התירו לבת שהיא אבלה, שתרחץ את פניה ממה שנשאר לה בבוקר אחרי שינתה (תענית יג, ב). מפרש רש"י כדי שיהיו אנשים מעונינים לשאת אותה, ולא תהיה מגונה בפניהם. רואים מזה כמה חששו חז"ל להועיל לבנות ישראל שתנשאינה. כן בענין שאלתך, צריכים להתגבר על הבעיה, ולמצוא זווג שני מתאים. "לא תהו בְּרָאָה, לְשֵׁבֶת יִצְרָה" (ישעיה מה, יח).